

Rovdata
Postboks 5685 Torgarden
7485 Trondheim

Saksbehandler: Petter Wabakken
Telefon: +47 97044518
Deres ref:
Vår ref: 22/00114-17
Dato: 28.03.2024

ULV I NORGE PR. 24. MARS 2024 FORELØPIGE KONKLUSJONER FOR VINTEREN 2023-2024

RAPPORT 3

Bakgrunnen for denne foreløpige statusrapporten om ulv i Norge er pågående og mangeårige felles svensk-norske bestandsregistreringer av ulv i vinterhalvåret. Rapporten gir en fersk oppdatering av ulvens status i Norge basert på dokumentert og kartlagt kunnskap pr. 24. mars vinteren 2023-2024. Disse foreløpige resultatene på norsk side bygger på systematiske sporinger av ulv på snø gjennomført av Statens naturoppsyn (SNO) og Høgskolen i Innlandet, DNA-analyser ved Rovdata av innsamlet genetisk materiale og mer tilfeldige meldinger om ulv som er kvalitetssikret og kan skilles fra andre ulver på annen måte. Alt datagrunnlag er innlagt i Miljødirektoratets Rovbase. Ulvregistreringene er en del av Det nasjonale overvåkingsprogrammet for store rovdyr i Norge. Når det gjelder ulver med tilhold på tvers av riksgrensen, er länsstyrelsene ansvarlige for sporing og oppfølging på svensk side, mens DNA-analyser av svensk innsamlet genetisk materiale blir gjennomført av Grimsö forskningsstasjons DNA-lab ved Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Alle svenske opplysninger legges også inn i den felles skandinaviske Rovbasen ved Miljødirektoratet. Den mangeårige felles skandinaviske overvåkings sesongen varer fra 1. oktober 2023 - 31. mars 2024.

Mer detaljer om bakgrunn og metodikk som brukes i registreringene av ulv finnes i den offisielle sluttrapporten fra forrige vinter: Svensson m.fl. 2023: Bestandsovervåking av ulv vinteren 2022-2023. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia, 1-2023. Rovdata, SLU Viltskadecenter og Høgskolen i Innlandet. 65 s. Denne og andre årlig utgitte statusrapporter fra perioden 1998-2022 er tilgjengelige på hjemmesidene til Rovdata (<http://www.rovdata.no>), Høgskolen i Innlandet (www.inn.no), Det Skandinaviske Ulvforskningsprosjektet - SKANDULV (<http://www.slu.se/skandulv>) og SLU Viltskadecenter (<http://www.slu.se/viltskadecenter>). Når det gjelder metoder og kriterier som blir brukt i registreringene henvises det til felles svensk-norske instruksjoner på Rovdata (<https://rovdata.no/Ulv/Instrukser.aspx>). En ny endelig statusrapport for ulv i Norge og Skandinavia for vinteren 2023-2024 er sammen med faglige samarbeidspartnere i Sverige planlagt ferdigstilt til 1. juni 2024.

Antall og utbredelse 2023-2024

For perioden 1. oktober – 24. mars i vintersesongen 2023-2024 er det dokumentert totalt 72-78 ulver med tilhold i Norge eller på begge sider av riksgrensen mot Sverige (Tabell 1). Når de 18 ulvene som er kjent avlivet på norsk side i samme periode blir trukket fra, er det registrert 54 - 60 ulver her til lands hittil i vinter, hvorav 31 - 35 ulver foreløpig er klassifisert med helnorsk tilhold (Tabell 1; Figur 1). I ulvetelleren til Rovdata v/NINA i Trondheim som oppdateres fortløpende ved DNA-analyser var det pr. 24. mars identifisert 71 ulver i Norge (inkludert avlivede ulver og ulver med svensk-norsk tilhold).

Utbredelsen av ulv i Norge er som tidligere år og i gjeldende vintersesong konsentrert til fylkene med ulvesone i Sørøst-Norge, dvs. Innlandet, Akershus/Oslo og Østfold. Utenfor disse fire fylkene er det i undersøkelsesperioden så langt kun dokumentert to enkeltulver i andre deler av Norge (Tabell 1; Pasvik og Heim-Orkland), men registrerte skader på tamrein vest i Finnmark er sannsynligvis forårsaket av en ulv (Tabell 1).

Rotnaultvene er nå dokumentert å tilhøre et grenserevir, dvs. flokken med revirmarkerende dyr er påvist på begge sider av riksgrensen (Tabell 1, Figur 1).

Valpekull bekreftet født i 2023

Med utgangspunkt i gjeldende kriterier for felles svensk-norsk registrering av ulv i Skandinavia er det så langt i vinter dokumentert fire helnorske valpekull (Julussa, Rafjellet, Setten og Østmarka). Analyser av resterende innsamlede DNA-prøver i Mangen-reviret er viktig og bør prioriteres for endelig avklaring om vinterens ulvepar har hatt følge med ettåringer født 2022 eller valper fra et kull født i 2023 (Tabell 1).

Valpekull er tidligere bekreftet født i de tre grenserevirene Kynna, Rotna og Fjornshöjden, der stasjonære ulver har tilhold på begge sider av den svensk-norsk riksgrensen (Tabell 1, Figur 1).

Bekreftede døde ulver

Én ulv ble avlivet innenfor norsk ulvesone etter påkjørsel 13. november øst for Fetsund og Lillestrøm i Akershus fylke (Tabell 1).

Utenfor ulvesonen, som er opprettet av Stortinget, startet lisensjakten på ulv 1. desember 2023 og pågår fram til 31. mai 2024 med mindre lisenskvoten blir fylt tidligere. I løpet av desember ble to ulver skutt ved lisensfelling og i mars ble dessuten en enslig ulv skutt, alle tre i Innlandet fylke (rovviltregion 5; tidligere Hedmark fylke).

Innenfor norsk ulvesone startet lisensjakten på ulv 1. januar 2024. I perioden 2-21. januar ble totalt 14 ulver felt innenfor definerte jaktområder for tillatt avlaving av ulv fra revirene Rafjellet, Fjornshöjden og Rømskog (Tabell 1, Figur 1).

Med vennlig hilsen

Petter Wabakken

Prosjektleder
Høgskolen i Innlandet
Fakultet for Anvendt økologi,
Landbruksfag og Bioteknologi
Evenstad, 2480 Koppang
Telefon: (+47) 97044518
E-mail: petter.wabakken@inn.no

Kristoffer Nordli

Feltkoordinator
Høgskolen i Innlandet
Fakultet for Anvendt økologi,
Landbruksfag og Bioteknologi
Evenstad, 2480 Koppang
Telefon: (+47) 41907877
E-mail: kristoffer.nordli@inn.no

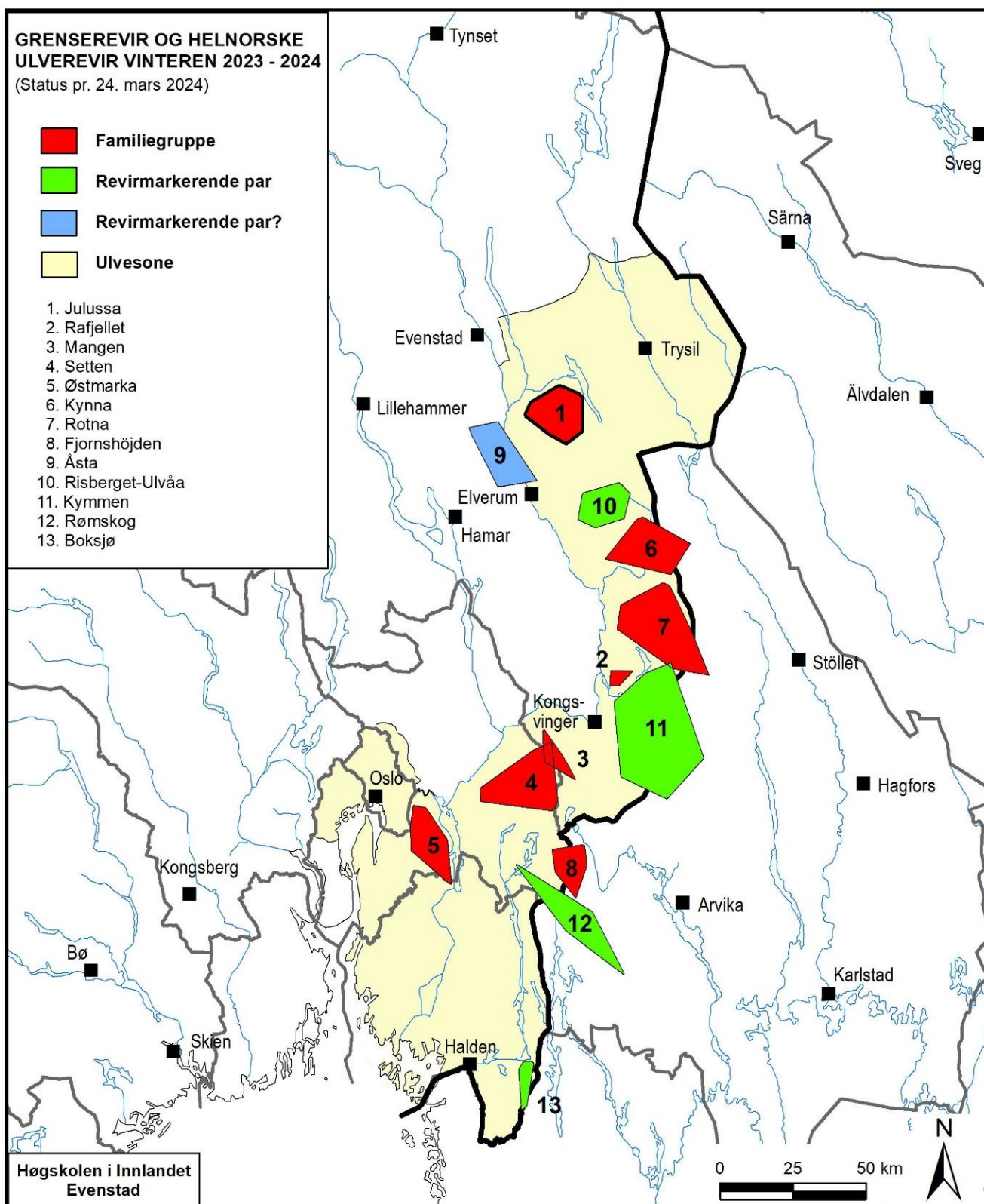
Erling Maartmann

Feltkoordinator
Høgskolen i Innlandet
Fakultet for Anvendt økologi,
Landbruksfag og Bioteknologi
Evenstad, 2480 Koppang
Telefon: (+47) 48112070
E-mail: erling.maartmann@inn.no

Tabell 1. Ulv foreløpig dokumentert i Norge pr 24. mars vinteren 2023-2024, med helnorsk tilhold (41-45) og påvist på begge sider av riksgrensen (31-33). Antall valpekull født i 2023 og som hittil er dokumentert i den årlige felles skandinaviske overvåkingsperioden 1. oktober – 31. mars er også vist.

REVIR/ område	Revir nr	LAND	FYLKE/LÅN	Sosial status 2023-24	Kull i 2023	Foreløpig ant. ulver
Julussa	1	N	Innlandet	Familiegruppe	Ja	4-6
Rafjellet	2	N	Innlandet	Familiegruppe	Ja	5 ¹
Mangen	3	N	Innlandet/Akershus	Familiegruppe	?	4
Setten	4	N	Akershus/Innlandet	Familiegruppe	Ja	7-8
Østmarka	5	N	Akershus	Familiegruppe	Ja	9
Kynna	6	N/S	Innlandet/Värmland	Familiegruppe	Ja	7
Rotna	7	N/S	Innlandet/Värmland	Familiegruppe	Ja	8
Fjornshöjden	8	S/N	Värmland/Akershus	Familiegruppe	Ja	8 ²
Åsta	9	N	Innlandet	Revirmark. par?	Nei	2 ³
Risberget-Ulvåa	10	N	Innlandet	Revirmark. par	Nei	2
Kymmen	11	N/S	Innlandet/Värmland	Revirmark. par	?	3 ⁴
Rømskog	12	S/N	Värmland/Akershus	Revirmark. par	?	2 ⁵
Boksjø	13	N/S	Østfold/V Götaland	Revirmark. par	?	2
Sør-Varanger		N	Finnmark	Ikke stasjonær	Nei	1
Kautokeino		N	Finnmark	Ikke stasjonær	Nei	0-1
Heim-Orkland		N	Trøndelag	Stasjonær?	Nei	1
Femund-Rend-Glomma V		N/S	Innlandet/Jämtland	Ikke stasjonær?	Nei	1 ⁶
Ljørdalen-Gravberget		N/S	Innlandet/Värmland	Ikke stasjonær	Nei	0-1
Säffle-Ringsaker		N/S	Innl/Akershus/Värml	Ikke stasjonær	Nei	0-1
Vermundsjøen		N	Innlandet	Ikke stasjonær	Nei	1 ⁷
Grue V		N	Innlandet	Ikke stasjonær	Nei	1 ⁸
Fetsund Ø		N	Akershus	Ikke stasjonær	Nei	1 ⁹
Fetsund SØ		N	Akershus	Ikke stasjonær	Nei	1
Rømsjøen		N	Akershus	Stasjonær?	Nei	1 ¹⁰
Trøgstad-Rakkestad		N	Østfold	Stasjonær?	Nei	1 ¹¹
Totalt (inkl 18 døde)						72-78

1. Foreldreparet og tre årsvulper skutt ved lisensjakt i Kongsvinger og Grue kommuner 2-15.01.2024.
2. Ledertispa og tre årsvulper samt to ulver ikke DNA-bekreftet, skutt ved lisensjakt 2-20.01.2024 i Aurskog-Høland kommune.
3. Mulig revirmarkerende par, men 4 av 5 sporinger på snø uten revirmarkeringer. Skutt ved lisensjakt i Åmot kommune 6.12.2023.
4. Sporingsdataene og DNA-analyser tyder på utskifting av tisper i løpet av vinteren.
5. Hannulv og tisper skutt ved lisensjakt i Aurskog-Høland kommune 18-21.01.2024.
6. Finsk-russisk innvandrer, radiomerket av forvaltningen.
7. Hannulv født i reviret Linderödsåsen i Skåne, Sverige (sørligste ynglerevir i Skandinavia).
8. Hannulv skutt ved lisensjakt i Grue kommune 20.03.2024.
9. Hannulv påkjørt og drept av bil i Lillestrøm kommune 13.11.2023.
10. Ulvetisper skutt ved lisensjakt ved Rømsjøen i nye Aurskog-Høland kommune 18.01.2024, født i Settenreviret i 2022.
Kan tidligere i vinter eventuelt ha vært en del av flokken i Settenreviret.
11. Ulvetisper født i Østmarka i 2022.

Figur 1. Utbredelse av helnorske og svensk-norske ulverevir med familiegrupper og revirmarkerende ulvepar som er påvist pr. 24. mars vinteren 2023-2024. De oppgitte revirgrensene er minimumsgrenser. Tykk ytterkant angir revir hvor minst én voksen ulv hadde GPS-sender i registreringsperioden.